

STUPŇOVÁNÍ ADJEKTIV

I. stupeň základní – pozitiv = slovníkový tvar

lātus, a, um široký I. a II. deklinace

simplex jednoduchý III. deklinace i-kmen

II. stupeň srovnávací – komparativ

lātior, ius širší; *simplicior, simplicius* III. deklinace

souhláskový kmen – tvary pro maskulina

a feminina se skloňují podle vzoru *pulmō*, tvary neuter podle vzoru *corpus*.

Komparativ tvoříme od genitivního kmene. Gen. sg. všech rodů končí na **-iōris**.

III. stupeň nejvyšší – superlativ

lātissimus, a, um nejširší.

I. a II. deklinace

adjektiva na **-er -rimus, a, um**

6 adjektiv: *facilis, e; difficilis, e; similis, e; dissimilis, e; gracilis, e;*

humilis, e; -limus, a, um

Opisné stupňování

Adjektiva I. a II. deklinace, která mají před koncovkou **-us, -a, -um samohlásku**, např. *varius, a, um* různý, *dubius, a, um* pochybný, stupňujeme opisem, tj. pomocí stupňovaného příslovce **multum**

mnoho. Před pozitiv se klade v II. stupni tvar **magis** více, ve III. stupni tvar **maximē** nejvíce.

pozitiv komparativ superlativ

dubius, a, um **magis** *dubius, a, um* **maximē** *dubius, a, um*

varius, a, um **magis** *varius, a, um* **maximē** *varius, a, um*

Nepravidelné stupňování

magnus, a, um velký **major, majus maximus, a, um**

parvus, a, um malý **minor, minus minimus, a, um**

bonus, a, um dobrý **melior, melius optimus, a, um**

malus, a, um špatný **pejor, pejor pessimus, a, um**

multus, a, um mnohý **plūres, plūra** jen v pl. **plūrimus, a, um**

V latinských termínech, které mají obě protikladné vlastnosti, se obvykle užívá k jejich vyjádření komparativu; do češtiny se však překládají pozitivem, např.: *circulātiō major, minor* velký a malý krevní oběh

Neúplné stupňování

Několik adjektiv s místním významem utvořených od předložek se vyskytuje jen v komparativu nebo superlativu. Často se však překládají pozitivem.

pozitiv

komparativ

superlativ

(*ante* dříve, před)

anterior, ius přední -

(*post* po, za)

posterior, ius zadní

postrēmus, a, um poslední

(*suprā* nahoře, nad)

superior, ius horní

suprēmus, a, um nejhořejší

(*infrā* dole, pod)

inferior, ius dolní

infīmus, a, um nejspodnější, nejnižší

(*intrā* uvnitř)

interior, ius vnitřní

intimus, a, um nejvnitřnější

internus, a, um

(*extrā* mimo, vně)

exterior, ius vnější

extrēmus, a, um nejzazší

externus, a, um

(*prope* blízko)

propior, ius bližší

proximus, a, um nejbližší

(*ultrā* za)

ulterior, ius zadní

ultimus, a, um poslední